

Տարեկան գինն է . . . 140 ռ. 2
Սեզոնային . . . 75
Եռամսեայ . . . 40
Մեկ ծանուցումը տողին 3 դուռուշ է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսին 1 թ.
եւ 16ին կը հասնին :

Դուք երթալիք լրագիրներուն համար
ծախքը առնողին վրայ է :
Լրագրոյ վերաբերեալ նախնի կամ որ
եւ ինչ գրութիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ անոնց համար ծախ-
քը իրենցին վրայ է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 2 ՅՈՒՆԻՍ

Եւրոպական լրագիրներն այս շաբ-
թու կարեւոր լուր մը չեն բերեր մեզ
բայց ՚ի Սիկիլիայի ապստամբութեան լու-
րերէն, որոց մեծ մասն ալ արդէն հե-
ռադիրն հաղորդած էր մեզ անցեալ շաբ-
թու :

Նաբոլէին մայիս 16/28 թուով գրե-
ված նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Սար-
պալի զորապետն իր բոլոր զօրութիւնը
համախմբելով մայիս 15/27 ին առաւուն
Բալէրմո քաղաքին վրայ յարձակելէ, եւ
դուրսի բոլոր ամրութիւններուն տիրելով
քաղաքը մտնել : Բայց պատերազմը դեռ
կը շարունակէ եղբւր . բերդերը եւ նաւա-
հանգստին մէջ սպասող Նաբոլէի ման
նաւերը սպառնալից կը ռմբակոծեն քա-
ղաքը :

Թուրքիոյ տաշտոնական Սուլթան լը-
րագիրն ալ հետեւեալ լուրերը կը հրա-
տարակէ :

« Կոստամբուլը Բալէրմո մասն :
Ժողովրդեան մէկ մասը ոտք ելաւ Նա-
բոլէի զօրաց դէմ :

« Բաղադը ծովէն ու ցամաքէն կը
ռմբակոծի : Սարալի կիրակի առաւ (մա-
յիս 15/27) սկսաւ եւ կերելի որ շո-
գեւաւին ճամբայ ելած ժամանակը կը
շարունակէր : »

Նոյն քաղաքէն մայիս 19/31 թուով
ալ հետեւեալ լուրերը կը գրեն :

« Սարապալի զօրապետը մայիս 15/27
ին առաւուն Բալէրմոյի վրայ յարձակե-
ցաւ հարակցին կողմէն : Սատարի պա-
տերազմը եղաւ եւ երկու ժամ ետքը
քաղաքին հարաւային մասը ժողովրդեան
ձեռքն էր : Ցամաքէն ու ծովէն եղած
զարհուրելի ռմբակոծութիւնը չէր կրնար
ժողովրդեան աշխոյժն արդիւնէ : Սառա-
վարութեան զօրքերը հարկադրեցան թա-
ղաւորական պալատը, դանձուց տաշտո-
նաւորները եւ բերդը քաշելու : Ժամը երե-
քէն մինչեւ հինգ զինաւորաւորում եղաւ
եւ յետոյ պատերազմը նորէն սկսաւ ա-
ւելի կատաղութեամբ : Թաղաւորական
պալատը պաշարվեցաւ ժողովուրդէն որ
իրիկունը կրակի տուաւ զայն :

« Սիկիլիայի միւս քաղաքներն ալ
ոտք ելան : Սեյն Սիլիւս, Կեյն Սիլիւս
Լանուսէ աղաղակելով :

« Մայիս 17/19 թուով Նաբոլէ-
ին եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ
արքունիքն ու կառավարութեան տաշտո-
նականները մեծ սրտատանջութեան մէջ
են : Պաշտօնականները խորհուրդ
ընելէ ետեւ հրաժարական տուեր են եւ կըսվի

թէ ազատամիտ պաշտօնականներ պիտի
ընտրվին : »

Շաբաթ օրը եկած հեռագրական
լուր մը կը ծանուցանէ թէ Ս. Նաբո-
լէին կայսրը Սիկիլիայի դործերուն հա-
մար իր միջնորդութիւնը առաջարկել է
Նաբոլէի թաղաւորին . եւ խնդիր կայ
եղբւր ազատամիտ սահմանադրութիւն մը
հաստատելու Սիկիլիայի մէջ :

Յունիս 8 թուով (լատ.) Նաբո-
լէին եկած հեռագրական լուր մը կը ծա-
նուցանէ թէ Նաբոլէի թաղաւորը Լանժա
զօրապետը դեռ Բալէրմոյի միջնաբերդին
մէջ կը գտնուի եղբւր :

Յունիս 3 ին զինադադարում կղեր
էր չորս օրուան համար, եւ այս միջոցին
երկու կողմանէ իրենց մեռելակիներն ու
վերաւորները կը վերցնեն եղբւր :

Թաղաւորական զօրքերը լաւ ամրացած
էին միջնաբերդին մէջ, եւ Լանժա զօրա-
պետն իմացուցեր է որ աւելի կրնա՞ն քա-
ղաքն այրել քան թէ անձնատուր ըլլալ :

Նյս դժբաղդութեան առաջը կառ-
նըվի թէ որ Նաբոլէին կայսրը միջնոր-
դութեան լուրն հաստատվի : Ար հաս-
տատն թէ սոսկալի արեւն հեղութիւն
եղեր է :

Մարտիկայէն յունիս 9 թուով
Ղալաթիոյ Պարսան եկած հեռագրա-
կան լուր մը կը ծանուցանէ թէ զինա-
դադարում յունիս 8ին լննալով, 9ին
օրը պատերազմը նորէն սկսել է, եւ կը
հաստատեն թէ Լանժա զօրապետը պատ-
ւաւոր պայմաններով միջնաբերդը Սա-
րապալի զօրապետին յանձնել է, եւ ին-
քէն իր զօրքերով պիտի մեկնի եղբւր
Բալէրմոն :

Պէսլինէն մայիս 13/25 թուով հե-
տեւեալ կը գրեն Պրանքֆորթի գաղ-
ղիներէն Ժամանակ լրագիրն :

« Երբեք չէիս տաշտոնական Սա-
լէ լրագիրը կրէ թէ դաշնադիր տէրու-
թեանց 1856 մարտ 30 ին դաշնադ-
րութեան իններորդ յօդուածը բացայայտ
ու որոշ կերպով շարադրելուն նպա-
տակը ան էր որ Ռուսիոյ ձեռքը ամենե-
ւին պատրուակ եւ իրաւունք մը չմնայ
Տաճկաստանի դործերուն խառնվելու, եւ
մինչեւ ան ժամանակը Սուլթանին
յոյն հպատակացը վրայ Ռուսիոյ կայսր
գործածել ուղիւս՝ պաշտօնաւորութեան
իրաւունքն ալ վերջնայ, ինչպէս որ
յայտնի եւ անհակառակելի կերպով կը
հասկցվի մարտ 25 ին բանակցութեանց
14 երրորդ արձանագրէն :

« Ռուսիոյ առաջարկներ էր որ դաշ-
նագրութեան մէջ գործածված հաշտու-
թեան տեղը երաշխաւորութեան բաժը
վի, բայց չէր կրցեր իր այս առաջարկու-

թիւնն ընդունել տալ . վասն զի այն ժա-
մանակ Ռուսիոյ իրաւունք երեւութով
մը կրնար միջամտութիւն մը հիմնել
պատճառելով թէ Ռուսն իր տուած
երաշխաւորութիւնը կատարած չէր :

« Միեւն աւելի որոշ կերպով չէր
կրնար ճշգրտել Տաճկաստանի ներքին
գործերուն չափանշանը սկզբունքը . եւ
այս կերպ միջամտութիւն մը որ կողմա-
նէ որ դայ եւ ինչ պատճառանքով որ
ըլլայ՝ իրաւամբ անընդունելի է :

« Միեւն աւելի կայ : 1856 ապրիլ
15 ին Միգրելոյ Գաղղիոյ ու Մատրիոյ
մէջ հաստատված դաշնագրութեան երկ-
րորդ յօդուածը կրէ թէ 1856 մարտ
30 ին դաշնագրութեան որ եւ է յօդ-
ւածին լուծումը պատերազմի առիթ պի-
տի համարվի նոյն դաշնագրութիւնն ըս-
տորադրող տէրութիւններէն : »

Գաղղիացոց կայսրն ու կայսրու-
հին մայիս 20 ին Փարիզէն Լեոն դա-
ցին Ռուսիոյ կայսր մօրը հետ տեսնը-
վելու որ Լեոնէն անցնելով Ժընէվ պիտի
երթայ :

Գաղղիական Միջին լրագիրն իր
յունիս 1 թուոյն մէջ հետեւեալ պաշ-
տօնական ծանուցումը կը հրատարակէ :

« Սառավարութիւնը զինքը պար-
տաւորված կը համարի բողոքելու կերպ
կերպ ենթադրութեանց, չարակամ ամ-
բաստանութեանց եւ անխոհական մեկ-
նաբանութեանց դէմ՝ որոց առիթ տը-
ւաւ քանի մը շաբաթէ ՚ի վեր Սալօնայի
ու Նիսի երկիրներուն Գաղղիոյ հետ
խառնվելու : Սարտենիայի թաղաւորը
յաջող պատերազմէ մը եւ այնպիսի դէպ-
քերէ ետեւ որոնք մեծապէս ընդարձա-
կեցին իր հողը, մէկ կողմանէ Գաղղիոյ
խնդրանացը վրայ եւ միւս կողմանէ Եւ-
րոպայի ամենաբարձր լեռներովն իր տե-
րութեան միւս մասերէն զատված դա-
ւառներուն շահը մտածելով հաճեցաւ
ստորագրել այն դաշնագրութիւնը որ այն
երկիրները Գաղղիոյ հետ պիտի միացնէ
ժողովրդոց օրինաւոր քուէարկութիւնէն
ետեւ : Միեւն աւելի անկեղծ, աւելի կա-
նոնա որ եւ աւելի օրինաւոր ինչ կրնայ
ըլլալ : Մյուս ամենայնիւ, թշնամական
կիրքերու կամ անխոհականութեան
ներս աղբիւրն թեմքը ոմանք երկր են մը-
տահա՞ծ խօսքեր ընելու, ոմանք ալ այն-
պիսի դատադրութիւններ ընելու որոնք
Գաղղիոյ կառավարութեան համար կար-
ծել կուտան թէ Եւրոպայի մէջ նոր-
գծաւարութիւններ յարուցանելու կամ
ծաղիլ տալու զիտաւորութիւն ունի, որ-
պէս զի Գաղղիոյ երկիրն աւելի ընդար-
ձակելու առիթներ գտնէ : Գաղղիոյ կա-
ռավարութեան զիտաւորութիւնը բոլո-

րովին ասոր հակառակն է :

« Յայտնապէս կը ծանուցանենք թէ
կառավարութիւնը կը ցաւի այս ապօրի-
նաւոր հնարքներուն վրայ՝ որոց նպա-
տակն է սխալ տպաւորութիւններ տարա-
ծել ամեն օր իր բուն զիտաւորութիւն-
ներուն վրայ :

« Սայօրը իր ամեն ջանքն ՚ի գործ
գրած է Եւրոպայի մէջ խախտած վստա-
հութիւնն հաստատելու համար : Իր մի-
ակ բաղձանքն է խաղաղութեամբ մնալ
իր դաշնակից վեհապետներուն հետ, եւ
Գաղղիոյ բարօրութեան աղբիւրները ա-
ճեցնելու նուիրել իր բոլոր փոյթն ու
խնամքը : »

Մարտիկան լուր կուտան թէ Նա-
բոլէի թաղաւորը Սիկիլիայի ապստամ-
բութիւնը զսպելու համար օգնութիւն
ինդրեր է Սպանիայի կառավարութեանէն :
Բայց Սպանիոյ տէրութիւնը Մարոզի
ճանր պատերազմէն դեռ նոր ազատած
ըլլալով չպիտի կրնայ կրսն այս խնդի-
րը կատարել :

ՆԵՐՏԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շումուէն հեռագրով լուր եկաւ
թէ բարձրապատիւ Սեֆ Եպարքոս
Գրպըզլը Մէհմետ փաշան անցեալ ե-
րեքշաբթի առաւու յիշեալ քաղաքը հա-
սեր է Սառնայէն, եւ մինչեւ անցեալ
ուրբաթ օրը դեռ Շումուէն կը գտնուի
եղբւր :

Մայրաքաղաքիս յոշնաց Սեֆմէ
լրագիրն հետեւեալ լուրերը կը հրատա-
րակէ բարձրապատիւ Սեֆ Եպարքո-
սին ճանապարհորդութեանը եւ ըրած
օղտաւէտ անօրէնութիւններուն վրայ :

« Խիստ գոհացուցիչ լուրեր կ'ստա-
նանք դաւառներէն բարձրապատիւ Սեֆ
Եպարքոսին տեսչութեան ճանապարհոր-
դութեանը վրայ՝ որ արդէն սկսած է ա-
մենօգտակար պտուղներ յառաջ բերել
՚ի բարօրութիւն նոյն գաւառներուն բը-
նակացը որոնք վեհապատ Սուլթանին
հայրական իշխանութեանը ներքեւ կը
գտնուին :

« Մյուս պաշտօնը որ Նորին կայսե-
րական վեհապետութիւնը հաճեցաւ իւր
Սեֆ Եպարքոսին յանձնելու, նոր դա-
րադուս մը պիտի բանայ Տաճկաստանի
պատմութեան մէջ : Նորին բարձրու-
թեան զերազանց՝ յաջողութեանն ու
անկողմնասիրութիւնը որով նոյն գաւա-
ռաց բնակիչներուն վիճակը կը քննէ,
անժխտելի երաշխաւորութիւններ են վե-
հապատ Ինքնակալին կամքերուն կատար-
եալ յաջողութեանը :

բուշ բաւական է տարին : Ուստի ընկե-
րութիւնը վրան աւաճ է այս դուռը 12
տարի շարունակ հաւաքելու եւ պահա-
ծին տեղը ինք լինելու : »

ԽԱՌՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

Իգլիկի Լուսնայ լրագրին վերջին
թուոյն մէջ հետեւեալը կը կարդանք :

« Պէտքէն կը գրեն թէ Լիբա-
նանու Տիւրքի եւ Սարաւիթ բնակչոց
մէջ մայիս 17 ին սաստիկ եւ արիւնա-
հեղ կռիւ մը ծագել է եւ երկու կողմէն
ալ մեծամեծ փնտներ կը կրեն : Ըստ
գեղեր կրակի դուրս եւ հրդեհը 48 ժամ
տեւեր է : Արսեն թէ Տիւրքներէն 43
հոգի եւ Սարաւիթներէն 200 հոգի
չափ սպաննուեր են : Այս հաստատուն թէ
Տիւրքները Սոյապի վրայ յարձակեր
եւ մեծ շարիք զործեր են : »

— Փոքր Լուսնայ թէքէ քաղաքին
մէջ մարտնչելու մեծ բազմութիւն մը
տեսնուիլով, նահանգին կառավարիչ
Սուլթան փաշան մէջ առուր մէջ 500
քիլէ մարտի ջարդել տուեր է :

— Իգլիկոստէն լուր կուտան թէ
Սուլթան Օհիւթ Սարիթի դաշտիցին
որ հետ թիւններ փնտրուելու դադար
է հան, գետին տակը մեծ պարտաւճառ
է կրակի թափել շինված, եւ կը կար-
ծուի որ Իգլիկոստի մեծ բուրդը շինող
անուանի Անիւրն թաղաւորին պալատն
է : Յիշեալ պալատին մէջ նոյն թաղա-
ւորին եօթը հատ մեծ արձանը դնուիլ է :

— Փարիզէն լուր կուտան թէ Լի-
գիկոստի կառավարութեան նախկին ար-
տաքին Կարծոց պաշտօնակց Ստիւան
պէյը վախճանել է Փարիզի մօտ Օթէյլ
ըստ գեղը :

— Օտէյլի Ուսու լրագրներէն
մէջ անցեալ տարին մինչեւ հիմա Տաճ-
կաստան դաղթող չէր ընդունուել ու թա-
լարներուն թիւը 70,000 հոգի կը
հաշուէ :

— Լիգիկոստի երեքշաբթի դիւեր Ղա-
լիթիա Քէմէր Լիթը ըստ փողոցը
հրդեհ պատահելով, քանի չափ տուն
ու խանութ այրեցաւ :

— Լիգիկոստի չորեքշաբթի առտու,
վախճան Լիգիկոստի շողանալին մէկ
մակոյկը մէջը չորս մարդ նստած՝ Գէնէր
Պահէի երթալու ժամանակը՝ Սուս
Պառնիկի առջեւ յանկարծ սաստիկ հովն
մը բռնելով տանի ի վայ եղաւ, եւ մէջն
չորս մարդոցմէն երկուքը խղճուեցաւ :
Սուս երկուքն ալ խղճուելու վառանգի մէջ
էին, բայց անոնքն ձկնորսութեան համար
ընդ աղտոյն զանոնք ու առաւ Գառիգեղ
տարաւ :

— Լիգիկոստի գրամատիկոս (սա-
րաք) մը ձեռքը պայուսակով (սանթա) Ղա-
լիթիա Կանադայի քաղաքին փողոցին անցած
ժամանակը, չորս չորսորդ խուռնի կը
մօտենան ու ձեռքն դանակի հարուստ մը
տալով պայուսակը կը յափշտակեն, որուն
մէջ քառուստ եւ հինգ հազար դուրու շին
չափ ստալ կար : Գրամատիկոս աղաղակ կը
բրբռէ, բայց զոգիւրն արդէն կը փախ-
չէին : Զեռացը վերջին շնայելով ետեւ-
նուն կը վազէ օգնութիւն կանչելով : Գո-
ղերը տեսնելով որ պիտի բռնուին, Պա-
յուսակը կը ձգեն ու բազմութեան մէջ
աներևոյթ կը լինան :

— Իգլիկոստէն կը գրեն թէ Բարձր
Սայիտ փաշան քանի մը տարի իր վրէժ
հաստատած եղիպտական շողանալուց ըն-

կերութիւնը լուծել է ծախքը խիստ ծա-
նըր ըլալուն եւ յաջող արդիւնք մը չու-
նենալուն համար :

— Լիգիկոստի չորեքշաբթի Պէյոյու-
Լիսայը Զէմէ ըստ Թաղը քանի մը
աղայք հին հրդեհներէ մնացած գետին
ներուն վրայ խաղացած ժամանակին, ա-
նոնցմէ մէկը՝ որ տասնեւ չորս տարեկան էր՝
հանդիման եւ բերանը բաց թողած
հոգի մը մէջ ինկաւ : Բնիկներն աղա-
ղակ վերցնելով շրջապատուներէն օգ-
նութեան հասան եւ տղան հոգին մէջէն
հանեցին, բայց խղճին դուրս չարաչար
վերաւորված ըլալով՝ քանի մը ժամէն
մեռաւ :

Արսիկ թէ քանի մը տարի առաջ ալ
չորս տարեկան տղայ մը նոյն հոգին մէջ
լինալով մեռել է :

— Լիգիկոստի չորեքշաբթիէն հինգ-
շաբթի լուսնայու գիշերը՝ մայրաքաղա-
քի մէջ Պալատու թաղը հրդեհ պա-
տահելով երկու խանութ այրեցաւ :

— Արսիկի օրը ժամը երեքին մի-
ջոցները մայրաքաղաքի Խահաթ փաշա
թաղը հրդեհ պատահելով, հիւսիսային
հովն սաստիկ թեւեռելով փողոցներուն ալ
նեղ ըլալուն պատճառաւ այնպէս շու-
տով տարածեցաւ, որ առաջը չկրցաւ
առնելով, եւ Լիթը դարձել ու Զաթ-
լաթը դարձել մէջ տեղը կը լցնէ քանի մը
թաղերը մօտիկ դարձաւ՝ տան ժամ
շարունակ այրելով :

Արսիկ թէ 1200 չափ տուն եւ 800
խանութ այս սարսափելի հրդեհին ճա-
րակ կ'զոհէ :

Բարձրապատիւ Լիկ փաշան եւ Բ.
Գրան նախարարներէն շատ անմիջապէս
հրդեհին տեղը երթալով, ամեն պէտք
եղած միջոցները անօրինեցին անոր ա-
ռաջքն առնելու համար, եւ փնտս կը-
րող դժբաղդ ընտանեաց համար օգնու-
թիւններ պատրաստեցին :

Լիս հրդեհին մէջ շատ ալ անձնա-
նուիրութեան դրօշմը եղան : Քանի մը
մօտեցած տղայք եւ անդամաւոր ծեր
կին մը բոցերուն մէջէն հանվեցան ջրհա-
նակիներուն ու արքունի զինուորացի ջան-
քով :

Լիս անձնանուէր ջանքերուն մէջ
Թիւրանթիմաթի պաշտօնակալ մը եւ ու-
րիշ 15 ի չափ անձնիք վերաւորված են՝
ուստի ծանր եւ մեծ մասը թիւ եւ կերպով :

Սայրաքաղաքի զանազան կողմերն
ստորադրութիւն բացվեցաւ խղճ հր-
կիւղեց օգնելու համար : Քանի մը փա-
շաներ իրենց ապարաններուն մէկ մասը
աղքատ հրկիւղեց բնակութեան տունին :

Արսիկ թէ Գէնէր քանակալ պա-
տաւոր յոյն վաճառական մ'ալ իր տու-
նը ձրիպէս բնակութեան տունը է աղ-
քատ հրկիւղեց :

Լիս հրկիւղեալներուն մէջ 25-30
հայ աղքատ ընտանիք գտնուիլով, ամե-
նապատիւ Սրբազան Պատրիարք հայրն
անոնց բնակարան պատրաստելու եւ ան-
հրաժեշտ նպատակներ ընելու միջոցներ
ձեռք առաւ անմիջապէս, եւ քանի մը
բարերար աղքատներուն շնորհիւ յիշեալ
խղճները միմիկարեց :

— Արսիկի Զէմէ լրագրերը
լուր կուտայ, թէ երկու ամերիկացի բժիշկ
Լիգիկոստիէն Միւլ Լիթը վերադառ-
նալով՝ քօլէրային դէմ դերադանց դեղ
մը տարեր են հետնին : Յիշեալ բը-
ժիշկները Արսիկի մէջ հազարէն ա-
ւելի քօլէրային բռնեցած հիւանդներ

գտնանելով՝ գրեթէ ամեն ալ բժշկել են :
Իրենց դեղն հետեւեալ կերպով կը պատ-
րաստուի : Պատիւ (քաւի) ըստ ծա-
ռին տաշիկները (թաւաշ) դիւրի ու
գիւրի կամ օլի (սրիթ) մէջ կը ձգեն,
եւ ամենը մէկէն տրեւը կը դնեն երեք
չորս օր : Լիթը հիւանդին բազիկը կը
կը ձգեն ու այս գեղը փոքրիկ սրնդով
(շերիկա) մը ներս լեցնելով արեանը
մէջ կը խառնեն : Լսանով հիւանդը
կը բժշկուի եղեր :

Միւլ-Լիթի միւլ Դէմ Զէմէ Զէմէ
Լիթի միւլ Դէմ Զէմէ Զէմէ

Բարձրութիւնը խորհրդածութիւն
չունի, եւ կիրքը մարդու դատողութիւ-
նը կը շփոթէ կը բարոյաբանութեան
մը : Միւլ-Լիթի իր ընդդիմախօսներուն դէմ
ունեցած բարկութիւնը յաղեցնելու հա-
մար ինչ միջոցներու գիտելը չկրցաւ :
Սատ, սպառնալիք, թշնամիք՝ կար-
գելին անցուցին, եւ մնաց կայսերական
տէրութեան առջեւ ալ մեղ ամբաստա-
նել : Ար ցալին Միւլ-Լիթի այս ըն-
թացքին վրայ, եւ ներքին զոհանք մը
զրաւով ձեռքերին առաջ չկրցաւ դը-
րիչ առնելու եւ իրեն պատասխան տա-
լու : Բայց ըրած անտեղի ամբաստանու-
թիւններն ալ հեքեքելու զանցառութիւն
չենք կրնար ընել :

Լիս եւ Միւլ-Լիթի ըրած ամբաս-
տանութիւնները եւ ինչ հիման վրայ
կը կայանան :

Լիս Բիւլիսի ցաւալի անցքին վը-
րայօք լրագրոյ մէջ հրատարակված տե-
ղիկութիւնները սուտ եւ չենձու են կերք :
Պայաղետի իշխանութեան վրայ սեւ զը-
պարտութիւններ կրնեն կըր, տէրու-
թեան պատիւին կը դադրեն եւայլ, եւայլ,
եւայլ : Միւլ ալ այն սուտ եւ չենձու
տեղիկութիւններն առանց թուականի եւ
առանց ստորագրութեան նամակներէ առ-
նելով հրատարակել՝ անոնց մէջ պա-
րունակեալ բոլոր սեւ զըպարտութեանց
պատասխանատու պիտի ըլլանք կըր :

Լիս ասոնք են Միւլ-Լիթի մեր վրայ
ըրած ամբաստանութեանց զլխաւոր կէ-
տերը, եւ ասոնց ամենուն հիմն է իր վերո-
յիշեալ կարծիքը թէ լրագրոյ մէջ հը-
րատարակված տեղիկութիւններն առանց
թուականի եւ առանց ստորագրութեան
նամակներէ առնելով են :

Լսանկստալ կարծիքի մը վրայ հիմ-
նեալ ամբաստանութիւններուն ինչ հո-
ղիէ առաջ եկած ըլլալը միւր արդոյ ըն-
թերցողաց գատողութեանը յանձնելով,
մենք՝ զանոնք ի հիմանց ցրելու հա-
մար՝ բաւական կը համարենք միայն սա
պատասխանը տալ Միւլ-Լիթի թէ,
մեր հրատարակած տեղիկութիւնները՝
Արսիկէն աղքատի Պատրիարքարանը
կրնաւ տեղիկադիրներուն (մահաբնութեան)
բովանդակութիւնն է, եւ յիշեալ տեղի-
կադիրներուն մէջը ոչ միայն Լիսիկե-
տու ժողովն մէկքանի հայ անդամներէն
ստորագրեալ է, այլ եւ նոյն ժողովն եր-
կու տաշիկ անդամներէն ալ որոնք յա-
կապէս այս դրօշմին համար Արսիկի դա-
շեր են : Լիսու ամենայնիւ, մենք երաշ-
խաւոր չենք եղած այն տեղիկադիրնե-
րուն եւ ուրիշ նամակներուն տուած տե-
ղիկութեանց ստուգութեանը եւ ոչ պա-
տասխանատուութիւնը վրանիս առած :
Լիս ընդհակառակն ինդիկն անոնց հա-
մարելով կայսերական բարեխնամ կա-
ռավարութեան արդարաւոր եւ անպառ-

քննութեանը թողուցիւր էինք պատմութեան
անցքերուն ստուգութիւնը :

Ուրիշ Միւլ-Լիթի մեղի դէմ ըրած
ամբաստանութիւններն անտեղի են, սուտ
են, եւ ճանձի բղղու մին չափ ալ արժեք
չեն կրնար ունենալ :

Արսիկի լրագրի ամբաստանութեանց
յօդուածը աւարտելէ ետեւ, Միւլ-Լիթի
իւր սովորական անդադարեալ ծա-
նուցիւր է թէ առջեւ շարժուն արդար-
եւ պարտաւճառ Միւլ-Լիթի պէյը Ար-
սիկէն փախել է : Լիսով իր տուած ճը-
շմարտութեան մէջը ցրելով մեր առանց
վստահութեան հրատարակած լրագրուն
մէկ մասը հաստատել է :

Միւլ-Լիթի անդադարեալ լրագր-
ընդունուելու պատճառով

Արսիկէն հետեւեալ աղերսագրին
պատճենը խրկած են մեղ, զոր իր ամուս-
նական տունէն հրապուրած օրհնութեան
եւ կրօնի պատրուակաւ պահված մեղի
հայ կինը տուել է Միւլ-Լիթի նորոնսի
մագամ վստ : Միւլ-Լիթի փաշային :

Սարգսի քեմէթը ծարիւղելէ քի քի, պու-
քեմէթերէն Միւլ-Լիթի սանձադաւ հաւելեցին
Տէրէ մահաբնութիւններուն օլալ Միւլ-
պէնու Զէմէի կեղծի օլալ, պունտան պէշ
մահ մահաբնութեան ֆրէնկ դարապաշ
վարդապետ պու քեմէթերէն ծանկնդին
քի նէքեան ծարիւղ կեմէթերէն պու քեմէթ-
երէն ծէլ թիւրիւկ քեմէթը գոնադան կե-
թիւրիւկ, տիւրք գաթիք միւլթիւնէն Մա-
հալ նամ քիմէթը քեմէթերէն եագարան
պըրադարալ վէ իւլթիւրիւկ միւլթիւրիւկ Մա-
հալ զիմի պանտ թաղիք թիւրիւկ, « պիւ գո-
նաք սէնի իշխան պէշ պին դուրաւ պալիք զա-
րաք իշխան իտիւր վէ տիւրք պիւ տեմ շա-
մալը սէվալի վէ ծանկնդ վէ շահաբան վիշ-
թամալ քիմէթ թիւրիւկ, տէյու պու քեմէթ-
երէն միւլթիւրիւկ Մահալ տէթի կին միւլթիւրիւկ
իտիւր պալիք օլալ թիւրիւկ, տիւրք պիւ
մեղքիւր գարապաշ պիւլթիւրիւկ թիւրիւկ վար-
դապետի գոնադան միւլթիւրիւկ տէյու սաթիւ
օլալ դուրաւ, պատէ հու իւլթիւրիւկ կին սոնրա
պէնիւր գոնադան պէնիւր կեթիւրիւկ միւլթիւրիւկ
մահ պէնիւրիւր պու քեմէթերէն թիւրիւկ վիշ-
թիւրիւրիւր քի « զիւր սէնի գոնադան դարալ ի-
շխան վէ գաթիլիւրիւկ կեթիւրիւկ (պէն տիւրիւկ
թիւրիւկ ֆիւրիւրիւկ կիմէթիւրիւկ պիւլթիւրիւկ
տըլըր : Միւլթիւրիւկ պէնիւրիւր Լիթի գալիք
Սատեթիւր Լիթի փաշա Զէմէի փաշա ի-
թիւրիւրիւկ Լիթի թիւրիւրիւկ, ամին մահաբ-
տէմ պու քեմէթերէն միւլթիւրիւրիւր թաղ-
իւր վէրիւր քի « պէն գաթիլիւր օլալ դուրաւ ամին
գոնադան « պալը քիմէթիւրիւկ վարմամ վէ պէն
քեմէթը գոնադան թիւրիւրիւկ Լիթի քեմէթերէն
միւլթիւրիւր, միւլթիւր գարապաշ վէ Մահալ տիւրիւկ
պէնիւր տիւրիւկ պըրադանալը քիմէթիւրիւր գո-
նադան թաղիք սէնի իշխան պիւ սէնիւր ալմա-
յընա դոյմիւրիւր, տէյու թահիլ թիւրիւրիւր
պէնիւր տիւրիւկ կիմէթիւրիւկ, պատէ հու կին միւլթիւրիւր
Մահալ տիւրիւկ պու քեմէթերէն սիւլթիւր իւլթիւրիւր
քի « շարպաշի Յօհաննէս պու մատեթիւր մեղ-
պալիւր մահաբնութիւր վար միւր քի, « պէն տէթի
վարալը », վէ պանտ սէթիւրիւր մեղքիւր շը-
պաշի Յօհաննէս պանտ տէմիւր քի սիլթիւր հէ-
նէ դատար պու խուսուստ օրթիւրը գարաշ-
տըրընալը պէն պէրիւրիւր տէյու ծէլալ վէր-
միւր, սէն հիւր պիւ շէյուրիւր իւլթիւրիւրիւր
ֆաթաթ սէն թաղիքիւրիւր տէմիւր, արեւեա
մալը ուղղութեամբ տըր : Լիթի պու քեմէ
թիւրիւրիւր սատեթիւր Լիթի փաշա Զէմէի փա-
տիւր միւլթիւրիւրիւր գոնադանալը շըպալալ
Լիթի պաշի Լիթի պալիւրիւր գոնադան պալալը
օրաւա օրալ կին սաթիւր օլալ դուրաւ վէ հէր
կէվմ մեղքիւր օրթիւր կիւրիւր միւլթիւր Մահալ
հէթիւրիւր վէ շէրիւրիւր վէ ալթի թանէ ալ-
վալ շիթի կիմէթիւր օլալ դուրաւ, վէ պու սէ-
թիւր տիւրիւր մեթիւրիւր Լիթի քեմէթերէն պէշ
թանէ պէլալ մեթիւրիւր իրաւ իւլթիւր օլալ
դուրա վէ հէմ տիւրիւր ծէլալ իւլթիւր քի « Լի-
շամ վաղիւրիւրիւր կիմէթը քեմէթերէն իւլթիւր
ծէլալալ տիւրիւր վարալ ուլթիւրիւրիւրիւրիւրիւր
իրաւ իւլթիւրիւր պու քեմէթերէն տիւրիւր « Լի-
թիւրիւր, տէյու ծէլալ իրաւ իւլթիւր, Պէլթիւր
օլալ դուրա սիլթիւրիւր, պու քեմէթերէն միւլթիւր
իւլթիւր միւլթիւրիւրիւրիւրիւրիւր միւլթիւր վէ միւլթիւրիւր

Կ. ՊՕԼԻՍ. ՉԻՆԻԼԻ ԽԱՆ